

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	5
----------------	---

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Κεφάλαιο Πρώτο ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΑ

1. Η έννοια της γλώσσας και οι βασικές της προεκτάσεις	9
2. Έννοια, οριοθέτηση και αναγκαιότητα της κοινωνιο- γλωσσολογίας	16
3. Το έργο της κοινωνιογλωσσολογίας	20

Κεφάλαιο Δεύτερο ΨΥΧΟΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

1. Εννοιολογική Προσέγγιση της ψυχογλωσσολογίας	29
2. Το έργο της ψυχογλωσσολογίας	33
1. Η αναπτυξιακή πορεία της γλωσσικής παραγωγής .	34
α) Η φωνολογική ανάπτυξη	34
β) Η συντακτική ανάπτυξη	36
γ) Η σημασιολογική ανάπτυξη	40
2. Ο βιολογικός χαρακτήρας της γλωσσικής παραγωγής	42
3. Η γλωσσική ανάπτυξη στο πλαίσιο της γενικότερης ανάπτυξης των παιδιών. Οι διαφορές ανάμεσα στα φύλα	48

Κεφάλαιο Τρίτο
ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

53

Κεφάλαιο Τέταρτο
Η ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

A. Η Ομάδα	
1. Η έννοια και ο ορισμός της ομάδας	69
2. Διάκριση των ομάδων	72
3. Παράγοντες που επηρεάζουν την πορεία της ομάδας	76
B. Η επικοινωνία των μελών της ομάδας	79
1. Ορισμός και έννοια της επικοινωνίας	79
2. Προϋποθέσεις επικοινωνίας	80
3. Μορφές επικοινωνίας	82
Γ. Η ψυχοδυναμική της ομάδας	86

Κεφάλαιο Πέμπτο
ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ

1. Η θεωρία του δυναμικού πεδίου του K. Lewin	89
2. Η θεωρία της αλληλεπίδρασης	92
3. Η ψυχαναλυτική θεωρία	95
4. Η θεωρία της συναλλαγής	96
5. Η θεωρία των ρόλων	97
α. Η έννοια του κοινωνικού ρόλου	97
β. Ο ρόλος του ατόμου στην ομάδα	100
i) Ο ρόλος του παιδιού στην ομάδα παιχνιδιού	100
ii) Ο ρόλος του εφήβου στην ομάδα παιχνιδιού	102
6. Η μέθοδος της κοινωνιομετρίας	104

Κεφάλαιο Έκτο
ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΠΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΟΥΝ ΤΗ ΔΥΝΑΜΙΚΗ
ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ

1. Η συμμόρφωση	117
-----------------	-----

2. Η συνεργασία και ο ανταγωνισμός	118
--	-----

Κεφάλαιο Έβδομο **ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΗΓΕΣΙΑΣ**

1. Οι θεωρίες των χαρακτηριστικών	121
2. Η κατά περίπτωση θεώρηση της ηγεσίας	123
3. Τα προσόντα του ηγέτη	125
1. Το θάρρος	125
2. Οι οργανωτικές ικανότητες	126
3. Η δικαιοσύνη	126
4. Η επιμονή	126
5. Το χιούμορ	127
6. Η ικανότητα προσαρμογής	127
7. Η αυτοπεποίθηση	128
8. Η υπευθυνότητα	128
9. Η αποφασιστικότητα	128
10. Η προθυμία για βοήθεια	128
11. Η αφοσίωση	129
4. Ο ηγετικός ρόλος	129
5. Βασικά ηγετικά στυλ	131
1. Ο αυταρχικός ηγετικός τρόπος συμπεριφοράς	131
2. Ο ανθρωπιστικός ηγετικός τρόπος συμπεριφοράς ..	133
3. Ο ηγετικός τρόπος συμπεριφοράς Laissez-faire	134
4. Ο δημοκρατικός ηγετικός τρόπος συμπεριφοράς ..	135

Κεφάλαιο Όγδοο **Η ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ** **ΩΣ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ** 137

1. Το ψυχοκοινωνιολογικό περιβάλλον της σχολικής τάξης	139
2. Η οργάνωση της σχολικής τάξης	140
3. Οι στόχοι της σχολικής τάξης	143
4. Προϋποθέσεις επιτυχίας των στόχων της σχολικής τάξης	145

5. Η προσωπικότητα του δασκάλου	146
1. Η ικανότητα του ηγέτη	147
2. Το στυλ άσκησης της εξουσίας	149
3. Χαρακτηριστικά προσωπικότητας	152
Βιβλιογραφία Α' Μέρους	157

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ
ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Κεφάλαιο Ένατο
Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

1. Η έννοια και το περιεχόμενο της κοινωνιολογίας	167
2. Η σχέση της κοινωνιολογίας με τις άλλες επιστήμες ...	169
α) Κοινωνιολογία και φιλοσοφία	169
β) Κοινωνιολογία και ιστορία	171
γ) Κοινωνιολογία και ψυχολογία	172
δ) Κοινωνιολογία και πολιτική ανθρωπολογία	175
ε) Κοινωνιολογία και δίκαιο	176
στ) Κοινωνιολογία και οικονομία	177
ζ) Κοινωνιολογία και πολιτική επιστήμη	178
η) Κοινωνιολογία και οικολογία	180
θ) Κοινωνιολογία και παιδαγωγική	182
ι) Κοινωνιολογία και εκπαίδευση	184

Κεφάλαιο Δέκατο
ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ 191

1. Η φιλοσοφική μέθοδος	195
2. Η γενετική μέθοδος	196
3. Η πειραματική μέθοδος	196
4. Η συγκριτική μέθοδος	199
5. Η στατιστική μέθοδος	200

6. Η δημογραφική μέθοδος	202
7. Η μέθοδος των περιπτώσεων	202

Κεφάλαιο Ενδέκατο

ΟΙ ΘΕΜΕΛΙΩΤΕΣ

ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

1. Auguste Comte	205
2. Herbert Spencer	208
3. Karl Marx	219

Κεφάλαιο Δωδέκατο

ΟΙ ΚΛΑΣΙΚΟΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

1. Emile Durkheim	213
2. Max Weber	217
3. Vilfredo Pareto	221

Κεφάλαιο Δέκατο Τρίτο

Η ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 225

Κεφάλαιο Δέκατο Τέταρτο

ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

1. Προσδιορισμός της έννοιας «κουλτούρα»	229
2. Κουλτούρα και κοινωνική ζωή	232
3. Η εκπαίδευση ως μεταβίβαση της κουλτούρας	235

Κεφάλαιο Δέκατο Πέμπτο

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΟΜΗ

1. Προσδιορισμός των εννοιών της κοινότητας, της κοινωνίας και της κοινωνικής δομής	241
α) Τι είναι κοινότητα	241
β) Τι είναι κοινωνία	242

- γ) Τι είναι κοινωνική δομή 244
2. Εκπαίδευση, κουλτούρα και κοινωνική δομή 245

Κεφάλαιο Δέκτο Έκτο

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

1. Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΩΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΘΕΣΜΟΣ 249
1. Έννοια και σκοπός των κοινωνικών θεσμών 249
2. Κατηγορίες των κοινωνικών θεσμών 252
3. Εκπαίδευση και πολιτικοί θεσμοί 254
4. Σκοποί και στόχοι της εκπαίδευσης 258
5. Ο ρόλος της εκπαίδευσης στη διαδικασία της κοινωνικοποίησης 261
2. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΑΣΤΡΩΜΑΤΩΣΗ . 264
1. Έννοια και ορισμός της κοινωνικής διαστρωμάτωσης 264
2. Τύποι της κοινωνικής διαστρωμάτωσης 265
3. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ... 267
1. Έννοια και ορισμός της κοινωνικής κινητικότητας . 267
2. Μορφές κοινωνικής κινητικότητας 270
4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ 272
1. Έννοια και ορισμός του κοινωνικού ελέγχου 272
2. Λειτουργία και είδη κοινωνικού ελέγχου 274
3. Η εκπαίδευση ως μορφή κοινωνικού ελέγχου 276
5. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ 280

Κεφάλαιο Δέκτο Έβδομο

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

1. Η σχέση μεταξύ εκπαίδευσης και οικονομίας 285
2. Οικονομικές θεωρίες για την εκπαίδευση 290

3. Η σημασία της εκπαίδευσης ως επένδυση σε ανθρώπι- νο κεφάλαιο	293
4. Οι δαπάνες της ελληνικής εκπαίδευσης	294
5. Ο εκπαιδευτικός προγραμματισμός	297
Βιβλιογραφία Β' Μέρους	301
Ευρετήριο Ονομάτων	311
Ευρετήριο Όρων και Πραγμάτων	317